

Na osnovu...
u razvoju Berane", direktor JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane", predložio:

**JU "DNEVNI CENTAR ZA DJECU I OMLADINU SA SMETNJAMA I
TEŠKOĆAMA U RAZVOJU"
BERANE**

**PLAN I PROGRAM RADA JU "DNEVNI CENTAR ZA DJECU I OMLADINU
SA SMETNJAMA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU BERANE" ZA 2016.
GODINU**

OSNOVNI PROGRAM RADA

JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane" (u daljnjem tekstu Dnevni centar), kao ustanova socijalne i dječije zaštite na lokalnom nivou, obavlja djelatnost u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl. List CG br. 27/2013) Zakonom o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama (Sl. List CG br. 86/04, 45/10), Statutom Dnevnog centra "Berane" i Odlukom o osnivanju javne ustanove Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju "Berane".

Programom rada utvrđuju se poslovi i zadaci Dnevnog centra, čiji osnovni sadržaj je utvoren Statutom Dnevnog centra, a koji se u funkciji razvoja djece i zadovoljavanja potreba od značaja za korisnike usluga, njihove porodice, kao i neposrednog interesa za lokalne zajednice.

Plan i program rada javne ustanove "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane" za 2016. godinu pretpostavlja realizaciju vizije i misije Dnevnog

PLAN I PROGRAM RADA ZA 2016.

Vizija:

Demokratsko društvo u kojem će svi ostvariti inkluziju

Misija:

socijalizacija i integracija u sve sfere društva djece sa teškoćama u razvoju, promovisanje jednakih mogućnosti i puna participacija dece sa smetnjama u razvoju u društvenom sredinu.

Dnevni centar, u svemu bude usmjeren da dostigne standardne normative i kriterije rada za Dječije osiguranje u Crnoj Gori - u pogledu trećeg stepena sistema, sredstva neophodna za rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Isto tako uvijek pozicijom javnog, odnosno podržavajućeg aktera nijesu detaljno uređeni ni predviđeni uslovi.

II UPRAVNI ODBOR

Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane, kao ustanova socijalne i dječije zaštite, u skladu sa Statutom Dnevnog centra,

odlučeno je osnovati Upravni odbor, čiji članovi su: Predsjednica Zorica Babić, Sefo...

Februar 2016. godine

na osnovu čl. 26 Statuta JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane" direktor JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju Berane", predlaže

PLAN I PROGRAM RADA JU "DNEVNI CENTAR ZA DJECU I OMLADINU SA SMETNJAMA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU BERANE" ZA 2016. GODINU

I OSNOVE PROGRAMA RADA

JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane" (u daljem tekstu Dnevni centar), kao ustanova socijalne i dječije zaštite na lokalnom nivou, obavlja djelatnost u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl. List CG br. 27/2013) Zakonom o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama (Sl. List CG br. 80/04, 45/10), Statutom Dnevnog centra „Berane“ i Odlukom o osnivanju Javne ustanove Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Berane“.

Programom rada utvrđuju se poslovi i zadaci Dnevnog centra, čiji osnovni sadržaj je utvrđen Statutom Dnevnog centra, a koji su u funkciji razvoja istog i zadovoljavanja potreba od značaja za korisnike usluga, njihove porodice, kao i neposrednog interesa za lokalno stanovništvo.

Plan i program rada Javne ustanove "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane" za 2016. godinu pretpostavlja, realizaciju vizije i misije Dnevnog centra u kontinuitetu.

Vizija:

- Demokratsko društvo u kome će biti ostvarena inkluzija

Misija:

- socijalizacija i integracija u sve sfere društva djece sa teškoćama u razvoju,
- promovisanje jednakih mogućnosti i puna participacija dece sa smetnjama u razvoju u društvenu sredinu.

Dnevni centar u svom radu nastoji da dostigne standarde, normative i kriterije rada za Dnevne centre u Crnoj Gori – u pogledu uređenosti prostora, opreme, sredstava neophodnih za rad sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju, iako još uvijek pozitivnim propisima, odnosno podzakonskim aktima nijesu detaljno uređeni ovi pružaoci usluga.

II UPRAVNI ODBOR

Dnevni centar će obezbijediti uslove za rad i odlučivanje Upravnog odbora, kroz redovne sjednice, a u skladu sa Statutom Dnevnog centra.

Upravni odbor Dnevnog centra ima 5 članova: predsjednica Zorica Babić, Sefo Kožar, Marina Milić, Marija Joksimović i Sonja Savić.

III KADAR DNEVNOG CENTRA

Plan i program rada JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Berane“ realizovaće se sa 27 zaposlenih :

1. Direktor
2. Sekretar
3. Računovođa-administrator
4. Pedagog 3
5. Psiholog 2
6. Defektolog 2
7. Vaspitač
8. Fizioterapeut I
9. Fizioterapeut
10. Logoped
11. Medicinska sestra/tehničar 3
12. Njegovateljica 2
13. Vozač
14. Higijeničarka
15. Kuvarica
16. Domar, ložač
17. Stražar 3

Od navedenog broja zaposlenih po 1 defektolog, pedagog i medicinski tehničar imaju ugovore o radu na određeno vrijeme i angažovani su do povratka zaposlenih sa bolovanja.

IV PROSTOR I OPREMA

Dnevni centar obavlja svoju djelatnost u zgradi koja je izgrađena 2013. godine, u ul. Dragiše Radevića br. 4, tako da za sada nijesu potrebne investicije za održavanje građevinskog objekta. Potrebno je dovršiti radove na adaptaciji dječijeg igrališta u dvorištu. Zgrada u potpunosti odgovara potrebama korisnika i ima: prostorije za individualni i grupni rad, salu za fizikalnu terapiju, senzornu sobu, trpezariju i kancelarije za administraciju.

Kada je u pitanju oprema, može se reći da Dnevni centar posjeduje veoma dobru opremu za rad sa djecom i omladinom sa smetnjama u razvoju, mada se tokom rada, a u cilju unaprjeđenja istog, nastoji utvrditi šta je još potrebno. Uglavnom je to edukativni materijal, a svakako bi od značaja bila i asistivna tehnologija. Dnevni centar će u 2016. god. pokušati da kroz projekte obezbijedi dodatnu opremu koja bi još više poboljšala kvalitet rada sa djecom sa smetnjama u razvoju.

- zdravstvenom stanju korisnika, nalazi i mišljenja stručnih lica iz drugih institucija, terapiji koju koriste i neuobičajenim stanjima na koje treba reagovati

Dnevni centar svojim korisnicima obezbjeđuje osmočasovnu njegu. Djeca su pod stalnim nadzorom tima Dnevnog centra, a konstantu pažnju im posvećuju medicinska sestra i njegovateljice.

Psiho-socijalna i medicinska rehabilitacija se redovno odvijaju u našoj ustanovi. U ustanovi se sprovode individualni tretmani kada se radi sa svakim djetetom prema njegovim mogućnostima. Psihološka podrška obuhvata pružanje podrške i pomoći u razdoblju adaptacije, psihološku obradu korisnika (utvrđivanje inicijalnog stanja-kognitivnog, socio-emocionalnog i funkcionalnog, utvrđivanje stepena potrebne podrške, praćenje-evaluacija), psihološko osnaživanje korisnika, prevenciju rizičnog ponašanja, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, podsticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja, razvijanje i podržavanje interpersonalnih odnosa korisnika. Fizioterapeut radi sa djecom vježbe po preporuci fizijatra, dok medicinska sestra redovno provjerava i daje terapiju djeci na osnovu izvještaja ljekara koje roditelji dostave ustanovi.

Individualni i grupni rad sa djecom će se odvijati na osnovu postojećih planova i programa rada, čije usaglašavanje u dijelu individualno-razvojno obrazovnih planova se vrši u saradnji sa roditeljima korisnika usluga.

U individualnim planovima se polazi od trenutnog nivoa postignuća i na osnovu njega postavljaju se dugoročni i kratkoročni ciljevi. Za svako dijete biće urađeni dugoročni i kratkoročni ciljevi u oblastima koje su prioritetne za 6 mjeseci, a ciljevi će biti evaluirani nakon toga i urađeni novi za sledećih 6 mjeseci. Uradiće se i godišnji, mjesečni i planovi dnevnih i sedmičnih aktivnosti, na osnovu kojih će se odvijati rad u Dnevnom centru.

U izradi individualnih planova za svako dijete se predviđa rad iz oblasti: grube motorne vještine, fine motorne vještine, grafo-motorne vještine, govorno-jezičke sposobnosti, kognitivne sposobnosti, lična samostalnost, socijalno-emocionalni razvoj, seksualno ponašanje i problematično ponašanje.

Redovna revizija individualnih planova vrši se najmanje jednom u 6 mjeseci ili prema dinamici koja je definisana u planu.

Korisnici će i u 2016. godini biti podijeljena u dvije grupe prema uzrastu, sposobnostima i težini smetnje:

Dnevne aktivnosti i rad sa djecom odvijaće se prema utvrđenom ritmu dana za svaku grupu.

RITAM DANA

08.00h-09.00h	Prijem djece
09.00h-09.30h	Doručak
09.30h-10.00h	Terapija i samozbrinjavanje djece

10.00h-12.30h Individualni i grupni rad sa djecom (logoped, defektolog, fizioterapeut, pedagog, vaspitač i psiholog), sekcije (literalna, muzička i dramska), radno-okupaciona terapija, igre u prirodi, šetnja,...

11.00h-11.15h Užina

12.30h-13.00h Ručak

13.00h-13.30h Terapija i samozbrinjavanje djece

13.30h-14.30h Priprema djece za odlazak kući

14.30h-15.00h Savjetodavni rad sa roditeljima(individualni,grupni i roditeljski sastanci)

Iz likovne, radno-okupacione radionice i iz oblasti samoposluživanja djeca sa težim motoričkim smetnjama i težim i teškim intelektualnim smetnjama ciljeve ostvaruju po prilagođenom planu i programu uz fizičku pomoć i verbalne instrukcije terapeuta (povlače prstima linije po podlozi različite strukture, nižu krupne perle, koriste deblje olovke, peru ruke i umivaju se uz pomoć). Na ovaj način uspjevamo da podstaknemo djecu na rad, u cilju povećanja samostalnosti.

U likovnoj radionici kroz upoznavanje različitih likovnih tehnika djeca spontano izražavaju ono što mogu, žele i osjećaju. Programski sadržaji imaju terapijski značaj za djecu sa smetnjama u razvoju.

U radionici razvoj govora i jezika razvijamo aktivan i pasivan govor u mjeri koliko je to moguće za pojedinu djecu. Kroz razvoj govora stvaraju se uslovi za uspostavljanje socijalnih veza i razvijanje aktivnosti korisnika.

U radionici samoposluživanje, djeca se uče da obavljaju aktivnosti koje su im potrebne za svakodnevni život kao što su raspremanje odjeće, spremanje jednostavnih obroka, korišćenje kućnih aparata.

Kroz radionice upoznavanje uže i šire sredine djeca stiču najosnovnija znanja o prirodi i užoj društvenoj sredini, upoznaju okolinu, stiču osnovna znanja o sebi i ovladavaju osnovnim predmetima u prirodi.

Fizičke aktivnosti obuhvataju aktivnosti usmjerene na uspostavljanje, održavanje i povećanje opsega pokreta, održavanje i povećavanje mišićne snage, povećavanje izdržljivosti, razvijanje i poboljšanje koordinacije pokreta, povećanje brzine pokreta, korekcija položaja tijela i dr.

Intenzivna interakcija je osmišljena tako da zadovolji socijalne potrebe i potrebe u učenju osoba koje su još u ranim fazama komunikacionog razvoja. Pažljivim slušanjem i posmatranjem nastojite da uočite kako i kada osoba pokušava da komunicira, kao i da joj odgovorite na nivou koji ona razumije. Zato je ponekad potrebno „pozajmiti“ neke od postupaka djeteta sa kojom radimo. Metoda intenzivne interakcije kod naših korisnika ima pozitivan efekat na kognitivne, komunikacione, emotivne i društvene vještine.

Senzorna integracija se primjenjuje individualno. Senzorna soba je sredstvo za rad terapeuta. To je praktično inaktivna soba, što znači da terapeut kontroliše opremu u sobi i dozira stimulse za svako čulo, prilagođava ih individualnim karakteristikama svakog korisnika. Rad u senzornoj sobi je prije svega namijenjen sa djecom i omladinom koja imaju smetnje senzorne integracije – onoj koja imaju teškoće obrade svakodnevnih senzornih informacija u cjelovit opažaj i koja manifestuju neobična ponašanja, kao što su izbjegavanje ili pretjerano traženje dodira, pokreta, zvukova i svetlosnih senzacija. To su djeca sa autizmom, djeca sa ADHD, djeca sa intelektualnim smetnjama, sa senzornim oštećenjem, govornim poteškoćama, smetnjama u učenju, problemima u ponašanju. Tretmane sprovode stručnjaci – psihološkinja i defektološkinja koje su prošle obuku za terapijsku rad u senzornoj

sobi. Terapeut nastoji pomoći djetetu da se angažuje u aktivnostima koje će zadovoljiti sopstvene potrebe i omogućiti mu da formira adaptivne reakcije koje će razviti funkcije sa kojima ima poteškoća.

U senzornoj sobi djeca sama biraju stimulse za svoja čula koja odgovaraju njihovim trenutnim potrebama. Stimulirajući efekti su dozirani i uspostavljaju drugačiji kontakt bliskosti i povjerenja sa djetetom. Prema vrsti i stepenu disfunkcije određujemo i doziramo stimulse. Kod naše djece rad u senzornoj sobi je uticao na smanjenje anksioznosti, agresije i autoagresije, stereotipnog ponašanja i hiperaktivnosti. Boravak u senzornoj sobi dovodi djecu u stanje smirene budnosti u kojoj mogu da uče i primaju nove sadržaje.

Auditivna, taktilna i vizuelna stimulacija se primjenjuje kod djece sa najtežim smetnjama i služi za poboljšanje njihovih čula i izazivanje reakcija. Stimulacija pomaže i razvoj neverbalne komunikacije.

Vaspitno – obrazovni rad u kojem se stiču vještine neophodne za svakodnevni život – grupni rad kroz 8 radionica realizuje se na osnovu planova koje priprema stručni tim Dnevnog centra. Navedene planove ćemo pokušati da usaglasimo i sa planovima ostalih Dневnih centara, kako bi bili jednoobrazni.

Dnevni centar će i u 2016. godini promovisati jednaka prava i mogućnosti djece i omladine sa smetnjama i teškoćam u razvoju, njihovu socijalizaciju, društvenu integraciju, kao i socijalnu inkluziju u društvenu sredinu. Planirana je realizacija aktivnosti koje će uticati na još veću i bolju socijalizaciju i integraciju djece u društvenu zajednicu. Te aktivnosti sprovodiće se kroz organizovanje velikog broja izleta, ekskurzija, sportskih druženja, posjeta različitim ustanovama, učestvovanje na što većem broju kulturnih manifestacija, prisustvovanje prilikom obilježavanja značajnih datuma u našoj opštini i td. Nastavićemo naš rad sa volonterima pošto oni daju veliku podršku u socijalizaciji djece sa smetnjama u razvoju.

Djeca korisnici usluga Dnevnog centra imaju obezbijeđen prevoz od kuće do Dnevnog centra i nazad. O bezbjednosti djece tokom prevoza brinu vozač i medicinska sestra.

Djeca u Dnevnom centru imaju obezbijeđen doručak, užinu i ručak. Hrana će se prilagođavati korisnicima koji iz zdravstvenih razloga trebaju posebnu prehranu. Posebna pažnja se posvećuje i sticanju kulturno-higijenskih navika pri konzumiranju hrane kod korisnika s većim teškoćama, pa je tako uz njegovateljice i medicinsku sestru prisutan i radni terapeut.

O ličnoj higijeni djece i održavanju iste svakodnevno u Dnevnom centru će brinuti njegovateljice i medicinske sestre. One će presvlačiti djecu, hraniti onu djecu kojima je pomoć potrebna, tako da će djeca tokom boravka u našoj ustanovi biti čista i uredna.

Saradnja sa roditeljima je na zavidnom nivou. Roditelji će biti upoznati sa svim aktivnostima u koje su uključena njihova djeca, individualnim planovima koji se pišu za svako dijete. Održavaće se roditeljski sastanci, a svaki roditelj ima mogućnost da svakog radnog dana dođe na konsultacije sa timom dnevnog centra u periodu od 14.30 do 15.00 časova. Psihološka podrška podrazumijeva edukaciju i savjetodavni rad s roditeljima/starateljima.

U okviru slobodnih i dodatnih aktivnosti djeca će biti uključena u sva dešavanja prema svojim mogućnostima, a sve u njihovom najboljem interesu.

U 2016. godini nastavićemo sa edukacijom kadra u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Tim Dnevnog centra će dostaviti Komisiji za usmjeravanje, kao i prethodne godine, izvještaj o opravdanosti usmjerenja djece u Dnevni centar, a za svako dijete.

Izvještaj će sadržati: karakteristike i trenutne sposobnosti djeteta prema procjeni stručnog tima, socio-emocionalni razvoj, intelektualno funkcionisanje, govorno-jezički razvoj, lična samostalnost, fizički razvoj, aktivnosti djeteta u grupnom radu, individualni plan podrške, gruba motorika, fina motorika, govorno-jezičke sposobnosti, grafomotorne vještine, kognitivne sposobnosti, lična samostalnost.

Određena sredstva za poboljšanje uslova rada i kvaliteta pružanja usluga, pored sredstava koja obezbjeđuje Opština Berane i MRSS planiramo obezbijediti putem projekata, donacija i poklona.

Radiće se na donošenju određenih dokumenata kako bi se usluge pružene u Dnevnim centrima standardizovale.

Nastaviće se saradnja sa postojećim Dnevnim centrima u Crnoj Gori kao i razmjena iskustava sa istim.

Tokom 2016. godine nastavićemo saradnju sa vrtićima i školama u smislu integracije djece i omladine sa smetnjama u razvoju i NVO organizacijama

Sve naše aktivnosti objavljićemo na sajtu Dnevnog centra www.dnevniceentarberane.me.

Berane, 08. 02. 2016. godine

DIREKTOR
Milos Brakočević
Milos Brakočević

PLAN I PROGRAM RADA ZA 2016.

Februara, 2016. godine

Na osnovu člana 21 Statuta JU „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane“ Upravni odbor, na sjednici održanoj 10. 02. 2016. godine, donio je

ODLUKU

Usvaja se Plan i program rada JU „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane“ za 2016. godinu.

Obrazloženje

Direktor Miloš Brakočević je na osnovu člana 26 Statuta JU „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane“ predložio Plan i program rada za 2016. godinu.

Nakon razmatranja Upravni odbor je jednoglasno odlučio da usvoji Plan i program rada za 2016. godinu.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu odluke.

Berane, 10. 02. 2016. godine

PREDSJEDICA UPRAVNOG ODBORA

Zorica Babić

